

FÆLLES MINISTERERKLÆRING OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING I DET DANSK-TYSKE GRÆNSELAND

FREDAG D. 24. APRIL 2015

FÆLLES MINISTERERKLÆRING
OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING I DET DANSK-TYSKE GRÆNSELAND

GEMEINSAME MINISTERERKLÄRUNG
ZU WACHSTUM UND WIRTSCHAFTSENTWICKLUNG IM DEUTSCH-DÄNISCHEN GRENZLAND

FÆLLES MINISTERERKLÆRING OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING I DET DANSK-TYSKE GRÆNSELAND

Det stærke samarbejde mellem Danmark og Tyskland – ikke mindst med Schleswig-Holstein – er et vigtigt bidrag til vækst og udvikling i grænselandet. Grænseregionernes økonomier bindes tættere sammen, hvilket kommer tydeligst til udtryk i stigningen i antallet af pendlere på tværs af grænsen. Antallet af arbejdstagere, der pendler på tværs af den landfaste grænse mellem Danmark og Tyskland, er mangedoblet siden starten af 00'erne. I forbindelse med anlæggelsen af den faste Femern Bælt-forbindelse vil der være stor efterspørgsel på arbejdskraft i grænseregionen, og når forbindelsen står klar, forventes mobiliteten på arbejdsmarkedet på tværs af Femern Bælt at blive styrket. Handel og samarbejde mellem virksomheder på tværs af grænsen er også stigende. Vi eksporterer meget til hinanden og over de sidste årtier har direkte investeringer på tværs af grænsen fået større betydning.

Samarbejdet ved den landfaste grænse hviler på et stærkt lokalt engagement og en lang tradition for at finde pragmatiske løsninger på de konkrete udfordringer, som borgere og virksomheder møder, når de krydser grænsen for at arbejde og studere eller for at levere varer og serviceydelser. Ved den landfaste grænse er der knyttet tætte bånd i kraft af blandt andet det danske mindretal i Schleswig og det tyske mindretal i Sønderjylland.

Med etableringen af den faste Femern Bælt-forbindelse skabes der ligeledes grobund for et styrket samarbejde på tværs af den maritime grænse. Både i bygge- og anlægsfasen og når den faste forbindelse står klar, vil der være betydelige vækstpotentialer på begge sider af grænsen. Hvis potentialerne skal udnyttes til fulde, vil det blandt andet kræve, at de betydelige erfaringer, man har høstet ved den landfaste grænse, bringes i spil i Femern Bælt-regionen. De lokale og regionale parter har allerede taget et væsentligt skridt med det dansk-tyske interreg-program for 2014-2020, der som noget nyt dækker begge grænseregioner.

Den danske regering og delstatsregeringen Schleswig-Holstein støtter op om det veludbyggede lokale samarbejde, hvor der er fundet løsninger på mange udfordringer. Det gælder for eksempel den principielle gensidige anerkendelse af erhvervsuddannelser og erhvervsmæssige kvalifikationer, hvilket gør det lettere for blandt andet faglært arbejdskraft at søge job på tværs af grænsen. Det næste skridt i retning af et sammenhængende arbejdsmarked kunne være at se nærmere på, om der kan skabes fælles erhvervsuddannelsesforløb, så de unge rustes til at begå sig på begge sprog samt lærer de forskellige arbejdsmetoder.

På baggrund af de udfordringer, der er blevet rejst af borgere, virksomheder, myndigheder og andre organisationer i forbindelse med ministerkonferencen, der blev afholdt i Sønderborg den 16. februar 2015, vil den danske regering og delstatsregeringen Schleswig-Holstein gennemføre en række konkrete tiltag, jf. vedlagte handlingsplan.

På beskæftigelses- og skatteområdet skal det være *nemmere at tage arbejde og rekruttere på begge sider af grænsen*. Det kræver blandt andet, at der stilles information og vejledning til rådighed for pendlere og virksomheder om de særlige forhold, der gælder, når man tager et job eller ansætter en medarbejder på den anden side af grænsen. Desuden skal virksomhedernes rekruttering af arbejdskraft i højere grad understøttes på den danske side af grænsen.

På uddannelsesområdet skal der skabes *bedre muligheder for at tage praktik på den anden side af grænsen* – både for at sikre unge mulighed for at gennemføre en erhvervsuddannelse og for at sikre, at virksomhederne har adgang til tilstrækkelig faglært arbejdskraft.

På transportområdet er der på både dansk og tysk side taget væsentlige skridt i retning af at styrke infrastrukturen blandt andet med beslutningen om etablering af den faste Femern Bælt-forbindelse og etableringen af en ny bro over Kielerkanalen. Men ud over de store anlægsprojekter er der også behov for *tiltag, der kan smidiggøre den daglige transport*, uanset om det drejer sig om godstransport eller den daglige pendling til og fra arbejde.

Handlingsplanen dækker en række områder, hvor der på nuværende tidspunkt kunne findes modne løsninger på de udfordringer, som borgere og virksomheder har peget på. Den danske regering og delstatsregeringen Schleswig-Holstein vil i samarbejde med forbundsregeringen samt lokale og regionale parter fortsat arbejde for at smidiggøre dagligdagen for virksomheder og borgere i grænselandet.

Den danske regering og delstatsregeringen Schleswig-Holstein vil kontinuerligt følge med i implementeringen af de planlagte tiltag for om nødvendigt at kunne justere processen. I 2016 mødes begge regeringer igen på politisk niveau for i fællesskab at evaluere de med erklæringen indledte tiltags effekt og nytte. Samtidig skal yderligere områder for nye fælles tiltag identificeres, hvilket vil bidrage til konsolidering af samarbejdet. Begge regeringer er enige om, at man fremadrettet også vil sætte fokus på samarbejde om de videregående uddannelser og udnyttelse af vores fælles erhvervsmæssige styrker.

Benny Engelbrecht
skatteminister
Danmark

Torsten Albig
ministerpræsident for delstaten
Schleswig-Holstein

FÆLLES HANDLINGSPLAN

Handlingsplanen dækker områder, hvor der på nuværende tidspunkt kunne findes modne løsninger på de udfordringer, som borgere og virksomheder har peget på. Den danske regering og delstatsregeringen Schleswig-Holstein vil i samarbejde med forbundsregeringen samt lokale og regionale parter fortsat arbejde for at smidiggøre dagligdagen for virksomheder og borgere i grænselandet.

Nemmere at tage arbejde og rekruttere på begge sider af den dansk-tyske grænse

For både borgere og virksomheder har det betydning, at der er let tilgængelig information på det lokale sprog, og at rådgivning om eksempelvis skatteforhold ydes i nærområdet.

En fælles pendlerinformationstjeneste på tværs af de to grænseregioner

- "Infocenter Grænse/Grenze" i Padborg har gennem mere end 10 år rådgivet grænsependlere, virksomheder og forvaltninger om det dansk-slesvig-holstenske arbejdsmarked. Den danske regering og delstatsregeringen i Schleswig-Holstein ønsker at bidrage til, at der fortsat stilles kyndig vejledning til rådighed ved den landfaste grænse, samt at infocentrets betydelige viden bringes i spil langs hele den dansk-slesvig-holstenske grænse, så potentialerne i forbindelse med etableringen af Femern Bælt udnyttes bedst muligt. Erhvervs- og Vækstministeriet vil med henblik herpå afsætte i alt 400.000 kr. i perioden 2015-2017 til at medfinansiere aktiviteterne ved "Infocenter Grænse/Grenze" i Padborg. Delstatsregeringen Schleswig-Holstein vil i dialog med Region Sønderjylland-Schleswig, de grænsenære kommuner, Region Syddanmark og Region Sjælland undersøge, hvordan der kan igangsættes et interreg-projekt, der sigter mod udviklingen af en fælles grænseoverskridende vejledningsstruktur i den samlede dansk-slesvig-holstenske grænseregion. Det kan blandt andet omfatte en fælles hjemmeside, som kan fungere som én indgang til information om det at arbejde og bo på tværs af grænsen.

Skattevejledning ved Infocentret i Padborg, herunder fysisk tilstedeværelse og hotline-hjælp

- SKAT vil fra sommeren 2015 være fysisk til stede i Region Sønderjylland-Schleswigs Infocenter i Padborg med henblik på at vejlede kunderne på tysk. Uden for disse tidsrum vil SKAT stille hotline-hjælp til rådighed for medarbejderne ved Infocentret ved henvendelser vedrørende skattespørgsmål. Ligeledes er der på slesvig-holstensk side i alt fem vejledere, der personligt rådgiver pendlere på dansk og etablerer kontakt til relevante institutioner på dansk side – to rådgivere sidder ved Finansamt Flensborg og tre ved Finansamt Nordfriesland (Leck). For at udbrede kendskabet til disse informations- og vejledningsmuligheder vil delstatsregeringen med målrettet information gøre yderligere opmærksom på de eksisterende tilbud.

Hurtig og smidig sagsbehandling ved ansøgninger om skattepersonnummer og skattekort

- En hurtig og smidig sagsbehandling har stor betydning for virksomhedernes muligheder for nemt at kunne ansætte nye tyske medarbejdere, fx når virksomhederne får nye ordrer. Som led i "Aftale om en reform af international rekruttering – Lettere adgang til højtqualificeret arbejdskraft" arbejdes der således på at øge digitaliseringen af ansøgningsprocessen og udstedelsen af skattepersonnummer og skattekort. Digitaliseringen vil kunne reducere sagsbehandlingstiderne.

Væsentlige informationer og skatteformularer på tysk og dansk

- Fra sommeren 2015 vil visse relevante standardbreve og skatteformularer fra SKAT kunne tilgås i en tysk og engelsk version på SKATs hjemmeside. Herudover vil væsentlig information på SKATs hjemmeside kunne findes på tysk og engelsk. Skatteministeriet vil afsætte midler til finansieringen af dette initiativ. Ligeledes foreligger de skatteformularer, der er relevante for grænsependlere, på dansk ved de tyske finansämter.

En styrket indsats for at fremme lokal beskæftigelse og tiltrækning af højtuddannet arbejdskraft i tilknytning til etableringen af Femern Bælt-forbindelsen

- I forbindelse med de kommende store bygge- og anlægsprojekter, herunder Femern Bælt-forbindelsen, bliver der stor efterspørgsel på arbejdskraft. På denne baggrund vil Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering styrke informationsindsatsen rettet mod udenlandske entreprenører om muligheden for at rekruttere lokal arbejdskraft. Workindenmark vil endvidere igangsætte en indsats i Region Sjælland med henblik på at understøtte de virksomheder, der deltager i byggeriet, med rekruttering af højt kvalificeret arbejdskraft såsom ingeniører. Endelig vil Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering styrke indsatsen for, at EURES (EUROpean Employment Services) forankres i jobcentrene ved Femern Bælt og Sønderjylland-Schleswig.

Samarbejde om erhvervsuddannelser mv.

Det har betydning for væksten i blandt andet produktionserhvervene, at virksomhederne har adgang til tilstrækkelig arbejdskraft, herunder kompetent faglært arbejdskraft. Samarbejde på tværs af grænsen om blandt andet praktikpladser og fælles erhvervsuddannelsesforløb kan bidrage til, at virksomhederne har adgang til de elever og på sigt de medarbejdere, de efterspørger, samt at erhvervsskoleeleverne får nye kompetencer.

Bedre muligheder for at tage praktik i Tyskland

- Undervisningsministeriet vil i samarbejde med relevante parter, herunder arbejdsmarkedets parter, undersøge, hvordan rammerne for at tage praktik i udlandet, herunder Schleswig-Holstein, hvor virksomhederne efterspørger flere elever, kan smidiggøres.

Fælles erhvervsuddannelsesforum

- Industri- og Handelskammeret i Flensborg og Region Syddanmark arbejder sammen med danske og slesvig-holstenske partnere på et interreg-projekt om grænseoverskridende erhvervsuddannelser med dobbeltkompetencer. Såfremt interreg-projektet godkendes, etableres der et fælles erhvervsuddannelsesforum med aktiv deltagelse af relevante parter fra Danmark og Schleswig-Holstein, herunder repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, erhvervsskolerne samt danske og slesvig-holstenske ministerier. Forummet drøfter mulige løsninger på de problemstillinger, der identificeres i regi af det foreslåede interreg-projekt, og videreformidler tilkendegivelser om behov samt skitser til løsningsforslag til de relevante parters stillingtagen, herunder de faglige udvalg på begge sider af grænsen, den danske regering og delstatsregering Schleswig-Holstein. Arbejdet tager udgangspunkt i den landfaste grænse, men vil kunne udbredes til Femern Bælt-regionen og en større geografi.

Samarbejde om videregående uddannelser

- Den danske regering og delstatsregeringen Schleswig-Holstein vil tage initiativ til en styrket dialog om, hvordan konkrete uddannelsessamarbejder og mobilitet på tværs af grænsen kan styrkes med henblik på at sikre kvalificeret arbejdskraft i regionen og stærke uddannelsesmiljøer, herunder muligheden for at udvikle fælles institutionelle samarbejder. Der ønskes en bred dialog med de regionale udbydere af videregående uddannelser på begge sider af grænsen. Endvidere inddrages Region Syddanmark i dialogen omkring, hvilke kompetencer og uddannelser der særligt efterspørges af virksomhederne i regionen.

Transport og logistik

Med etableringen af den faste Femern Bælt-forbindelse vil rejsetiden fra Sjælland til Hamburg og fra Schleswig-Holstein til København blive reduceret markant. Dertil kommer, at den Dansk-Tyske Transportkommission forventer at offentliggøre en større rapport i efteråret 2015, som indeholder en række konkrete forslag til forbedring og optimering af infrastrukturen i Jyllandskorridoren. Udover selve infrastrukturen er der en række konkrete udfordringer i forhold til at fremme virksomhedernes og pendlernes mobilitet.

Fælles indsats for at lempe de tyske regler for, hvornår særtransporter skal ledsages af politieskorte

- I dag må vognmændene fra tid til anden vente på ledsagelse af en politieskorte ved grænsen, fx ved transport af vindmøller. Med udsigt til et hastigt voksende antal særtransporter kan denne situation vise sig mere og mere problematisk. Det har ikke blot betydning for logistikvirksomhederne, men også for de virksomheder der er afhængige af at få leveret deres gods rettidigt. Blandt andet på foranledning af delstatsregeringen Schleswig-Holstein er alle tyske delstater blevet enige i det tyske Bundesrat om at arbejde for at lempe de tyske regler for politieskorte i forbindelse med særtransporter. Der pågår stadig forhandlinger i forbundsregeringen herom. Den danske regering og delstatsregering Schleswig-Holstein vil i samarbejde fortsætte med at arbejde for en løsning på forbundsniveau.

Opladere til elbiler langs hele Jyllands- og Femern Bælt-ruten

- Såvel Jyllandsruten som Femern Bælt-ruten skal være moderne transportkorridorer, hvor det er nemt at komme frem med miljøvenlige biler, såsom fx elbiler. Schleswig-Holstein vil derfor også på tysk side muliggøre etableringen af hurtige opladningsstationer langs hele ruten. Dette skal ske som led i projektet GREAT (Green REgion with Alternative fuels for Transport), som delstaten Schleswig-Holstein, delstaten Hamburg, Region Sjælland, Region Hovedstaden, Københavns Kommune og Region Skåne står bag. Der forventes svar på ansøgningen om medfinansiering fra EU-Kommissionens CEF-program i efteråret 2015.

Et tættere takst- og billetsamarbejde mellem lokale trafikoperatører i Sønderjylland og Schleswig

- Velfungerende offentlig transport på tværs af den dansk-tyske grænse har betydning for såvel fritidsrejsende som for pendlere og virksomheder. I forbindelse med den fælles ministerkonference den 16. februar 2015 blev der peget på, at forskellige takst- og billetsystemer kan være en udfordring ved den landfaste grænse. Det danske Transportministerium og delstatsregeringen Schleswig-Holsteins Ministerium für Wirtschaft, Arbeit, Verkehr und Technologie opfordrer derfor de ansvarlige operatører til tættere koordination af takst- og billetsystemerne i den kollektive trafik på tværs af grænsen både i bus- og togtrafikken.

Med henblik på at evaluere denne handlingsplan i 2016 og med henblik på udarbejdelsen af fremtidige handlingsplaner vil begge parter undersøge mulighederne for at tilvejebringe et fælles faktuel og metodisk vurderingsgrundlag (blandt andet statistik).